

Interpellation om informell styrning

Jag har fått itutat i mig att politisk styrning ska ske genom politiska beslut och mål, som sedan är utgångspunkt för förvaltningarnas och myndigheternas arbete. Politiker bestämmer "vad" som ska göras och tjänstemän "hur" det ska göras. I Sverige har vi en tradition av självständiga ämbetsmän och myndigheter med hög integritet, och exempelvis ett förbud mot ministerstyre. Detta gäller även på kommunal och regional nivå där den politiska majoriteten styr genom beslut i fullmäktige och nämnder som sedan verkställs av de olika förvaltningarna. Kommunrevisionen har vid upprepade tillfällen under senare år påtalat att det funnits en otydlighet i kommunkoncernen runt gränserna mellan formell och informell styrning, något som man arbetat inom USAB med att komma tillrätta med.

I ett twitterinlägg uppmärksammade nyligen Mattias Lindberg att den miljöpartistiska (och socialdemokratiska) regeringen utövat informell styrning över statsägda Vattenfall i form av utbyte av styrelseledamöter för att få en kärnkraftsfientlig linje i bolaget. Som illustration används ett podd-avsnitt med MP:s energipolitiska talesperson Lise Nordin (<https://twitter.com/lindbergpolemik/status/1477744942227365889>).

Jag undrar därför hur miljöpartiet och den politiska ledningen i Uppsala kommun ser på informell styrning som en metod att styra kommunen. Som typexempel vill jag lyfta fram Gatu- och Samhällsmiljönämnden, och vänder mig därför till nämndens ordförande Rickard Malmström (MP) med denna interpellation.

Inom nämnden (liksom i flera andra nämnder) har det varit en omfattande diskussion om hur långtgående delegationen till tjänstemännen ska vara, eftersom många viktiga och stora beslut fattas av tjänstemän på delegation. Det gäller både investering och drift.

Det är ett fenomen att "obekväma" beslut i kommunens verksamhet döljs i omfattande och stora dokument, såsom mål och budget, investeringsplaner (för Gatu och Samhällsmiljönämnden är det ett omfattande dokument) och lokalförsörjningsplaner. I Utbildningsnämnden ingick exempelvis nyligen beslut om nedläggning av två förskolor i lokalförsörjningsplanen. När det gäller stora och långsiktiga beslut som utbyggnad av spårväg och utbyggnad i de sydöstra stadsdelarna har beslut fattats i lägre instanser och beslut i kommunfullmäktige i så stor utsträckning som möjligt undvikits. När det gäller konstmuséet fick dock nyligen Fredrik Ahlstedt (M) stöd av förvaltningsrätten när det gällde att beslut skulle fattas i kommunfullmäktige (om en tredjedel av fullmäktige så begär).

Inom GSN kan vi se detta fenomen då och då. Under förra mandatperioden kritiserades det kostsamma beslutet att riva upp gatstenen på Östra Ågatan för att cyklisterna skulle kunna cykla extra fort förbi gatuserveringarna på asfalt, då det togs av tjänstemän och av ordförande på delegation. Nyligen fattades beslut om att begränsa biltrafiken på Kungsgatan, då i GSN:s arbetsutskott på delegation.

I ovanstående exempel har jag mest tagit upp fall med delegerade beslut, alltså där beslut faktiskt fattats, antingen av tjänstemän eller politiker. En viktig del av denna interpellation gäller dock den styrning där beslut aldrig formellt fattas – eller där styrningen av delegerade beslut sker informellt. Om delegationsordningar på detta sätt "kringgås", eller politisk styrning sker utan att det är transparent och öppet för medborgarna så har vi ett demokratiskt problem. Jag vill därför ge GSN:s ordförande möjlighet att dementera att detta inte förekommer.

Med bakgrund av ovanstående vill jag fråga Rickard Malmström (MP), Gatu- och Samhällsmiljönämndens ordförande

- Anser du och den politiska majoriteten att politiska beslut ska fattas formellt, eller går det lika bra med informell styrning?
- Ser du ett problem att kontroversiella beslut i alltför stor utsträckning delegeras på ett sådant sätt att inte olika aspekter belyses på ett fullödigt sätt?
- Finns det en risk med ökade kostnader genom att styrningen sker informellt i stället för genom formella beslut där kostnadskonsekvenserna belyses tydligt?

Uppsala 2021-01-11
Jonas Segersam (KD)
Kommunalråd